

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare
Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-01-19

Giltig till: 2027-10-07

Lungor-vuxen, liggande på vårdavdelning, konventionell radiologi (SÄS)

Syfte

Radiologisk metod för undersökning av lungor vid utredning av ovanstående frågeställningar.

Förändringar sedan föregående version

Inga aktuella förändringar.

Metodmall

Us kod/Us namn

323 000v/ Lungor liggande på vårdavdelning

Indikation

Infiltrat, stas, tub-läge, kateterläge via Jugularis, TB, pleurit mm.

(Endast frontalbild)

Pleuravätska, pneumothorax, kateterläge via subclavia, revbensskada. (Frontalbild och sidobild)

Förberedelser

- ID-kontroll.
- Kläder och eventuell metall som kan skymma avlägsnas.
- EKG-elektroder ska tas bort.
- Andningsinstruktioner till patienten.

- Gravitet ska ej tillfrågas.
- Gonadskydd ska ej användas.
- Inget raster på barn under 20 kg.
- Personal i rummet ska bära strålskydd.

Kontrastmedel

Ej aktuellt.

Bildtagning/Projektioner

Frontal

Position: Patienten ligger plant med ryggen mot detektorn (AP)

Om patienten ej ligger helt plant, kolla med gradskiva hur mycket kameran ska vinklas.

Centrering: Mamillhöjd, väl inblandad.

Vinkel: 0

FFA: 110 cm eller mer beroende på modalitet.

Kriterier: Hela lungan ska vara avbildad.

Väl inandat om möjligt.

Sidomarkering väl synlig.

Markering på bilden hur den är tagen,

tex "Liggande AP"

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Sida

Position: Patienten ligger på rygg. Om möjlig ska armarna lyftas ovanför huvudet.

Centrering: Mamillhöjd, väl inblandad.

Vinkel: 0, Horisontell strålrättning

FFA: 110 cm eller mer beroende på modalitet.

Kriterier: Hela lungan ska vara avbildad.

Rakt från sidan, revbensbågarna projiceras över varandra.

Väl inandat.

Markering på bilden hur den är tagen,

tex. "Horisontell strålriktning"

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Strålskydd

- Graviditet är inte en kontraindikation till att göra en konventionell röntgenundersökning under förutsättning att fostret inte är i primärstrålfältet.
- Var noga med inbländning. Gör inte strålfältet för litet så att det påverkar diagnostiken. Spara stråldos genom att inte göra strålfältet för stort.
- Ta särskild hänsyn vid barnundersökningar för att minimera stråldosen. Barn är mer känsliga för joniserande strålning. Anpassade barnprotokoll ska användas.

Dokumentation

Om kriterier inte uppnås för undersökning ska anledning dokumenteras i aktuell remiss

Övrigt

Ansvarig röntgensjuksköterska granskar och kvalitetssäkrar bilderna.

Referenser

-

Dokumentinformation

Innehållsansvariga

Carolin Karlsson, Röntgensjuksköterska, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Stefan Carslöv, Specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Patrik Pettersson, Sjukhusfysiker, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Innehållsgranskare

Stefan Carslöv, Specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, Verksamhetschef, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Nyckelord

Metodbok skelett, lungor, infiltrat, stas, tub-läge, pneumothorax, TB, pleurit, flank, fibrinstrumpa, revben, sternum, barnlunga

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare

Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-1641598044-562

Version: 3.0

Giltig från: 2026-01-19

Giltig till: 2027-10-07